

РЕШЕНИЕ

№ 453

гр. Варна, 13.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 12 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Десислава Й.

при участието на секретаря С. Ст. Стоянова
като разгледа докладваното от Десислава Й. Гражданско дело №
20223110111348 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявени от В. Д. И., ЕГН: ***** и Р. Й. В., ЕГН: ***** срещу С. В. П., ЕГН: ***** искове за осъждане на ответника да заплати на всеки от ищите по 1250,00 евро / общо 2500 евро/ - представляващ и обезщетение за вреда под формата на пропусната полза в размер на неполучена от ищите сума, с която е намалена с анекс от 09.11.2021 г. договорената по предварителен договор за покупко-продажба от 21.09.2021 г. сключен между тях и трето лице, цена на недвижим имот находящ се в ***, което намаление се е наложило, поради наложената върху имота възбрана вследствие на злоупотреба с процесуално право от страна на ответника да инициира образуването на гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, 14 състав и отправяне на искане по чл.389 ГПК за налагане на възбрана върху посочения недвижим имот.

Ищите излагат, че са били събственици на имот находящ се в ***, като на 21.09.2021 г. сключили като продавачи предварителен договор за продажба на имота с третото лице *** за цена от 67500 евро, която заплатила 10% капаро, а продавачите декларирали, че имотът не е обременен с вещни тежести вкл. възбрани. Сочи се, че ищецът **** И. и ответницата са живели дължи година във фактическо съпружеско съжителство, от което има и две родени деца. Посочва се, че след като ответницата разбрала за намерението на ищите да продадат имота депозирала на 11.10.2021 г. искова молба срещу ищеца за връщане на заемна сума от 5000 лв., частично от 12 000 лв. с искане по чл.389 ГПК за налагане на възбрана върху посочения по-горе апартамент. Излага се, че в исковата молба било наведено невярно твърдение, че прехвърлителната сделка ще бъде на 13.10.2021 г. По искането на ответницата било допуснато обезпечение чрез налагане на възбрана, за което на 13.10.2021 г. била издадена обезпечителна заповед. Поддържа се, че истинската цел на ответника била да попречи на продажната сделка, а не да бъде осъден ищеца да върне парична сума. По искане на В. И. с определение по гр.д. 14671/21 г. обезпечителната мярка възбрана била заменена с „залог в пари“ в размер на 5000 лв., но това определение било обжалвано от ответника. Излага се, че поради наложената възбрана ищите се оказали неизправна страна по предварителния договор и юристите на банката, която следвало да отпусне кредит на купувача по предварителния договор отказвали отпускането. Пред опасността ищите да трябва да върнат в двоен размер полученото капаро и за да не се откаже купувача от сделката, се принудили на 09.11.2011 г.- един ден преди уговорената дата за сключване на окончателен договор да сключат анекс към предварителния договор, с

който продажната цена да бъде намалена от 67500 евро на 65 000 евро. Поради обжалване от ответника на определението за замяна на обезпечителната мярка по гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, се наложило сключването на още два анекса към предварителния договор във връзка с удължаване на срока за сключване на окончателен такъв, като последния бил факт на 07.02.2022 г. за цена от 65 000 евро. Поддържа, че иска по гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС бил разгледан в едно открито съдебно заседание, и доколкото не бил подкрепен с писмени доказателства съобразно забраната на чл.164, ал.1, т.3 ГПК за доказване на договор над 5000 лв. с гласни такива, бил отхвърлен с необжалвано от ответницата решение.

В уточнителна молба от 16.09.2022 г. се сочи, че противоправността на действията на ответницата се изразява - в целта на образуване на гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, която е не да осъди ищеца И. за уж дадена заемна сума от 12 000 лв. без писмен документ, а да използва делото, за да бъде наложена възбрана върху апартамента, която да попречи продажбата му, като доказателства за това са невярното твърдения за датата на прехвърлителната сделка и липсата на въззивна жалба срещу решението на ВРС. Иска се уважаване на претенцията.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, с който поддържа, че предявените искове са неоснователни. Поддържа се, че целта на гр.д. 14671/2021 г. била ответника/ ищеца И./ да бъде осъден да върне парична сума на С. П., която тя била заплатила за ремонт на посочения апартамент през 2018-2019 г., като за исковото производство била заплатена дължимата държавна такса и били направено съответни доказателствени искания по чл.176 ГПК. Счита, че отхвърлянето на иска не е доказателство, че ищецът е имал цел, различна от заявената. Поддържа се, че извършените от П. действия не са противоправни, а са предостави от закона права за предявяване на иск и искане за обезпечаването му. Излага, че не е налице причинно-следствена връзка между намаляването на продажната цена с 2500 евро и завеждането от нейна страна на исково производство, като тя не е въздействала на ищите за вземането на такова решение, то е продиктувано от наложената от съда възбрана, а не от ответницата, поради което връзка между завеждането на исковото производство и налагането на възбраната е опосредена от преценка на съда. Поддържа се, че не е налице и вреда, търпяна от ищите, тъй като са продажната цена е определена въз основа на свободната им воля за договаряне. Иска се отхвърляне на предявените искове и присъждане на разноски.

Варненския районен съд, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните съгласно чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното:

С определението по чл. 140 ГПК като безспорно между страните е отделено, че по искова молба на ответника срещу ищеца И. е образувано гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, по което по искане на П. е допусната обезпечителна мярка „възбрана“ върху имота находящ се в ***; с анекс от 09.11.2021 г. продажната цена по предварителен договор, сключен между ищите и трето за спора лице за продажба на имота находящ се в *** от 21.09.2021 г. е намалена от 67500 евро на 65 000 евро.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че на 21.09.2021 г. ищите като продавачи са сключили с лицето *** /купувач/ предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот находящ се в *** от 21.09.2021 г. за цена от 67500 евро; със срок за сключване на окончателен договор до 10.11.2021 г.; продавачите са декларирали, че върху имота няма тежести вкл. възбрани; при подписаване на договора купувачът е заплатил задатък от 6750 евро; ч ал.3.1.1. от договора е уговорено, че в случай на забава на продавачите да изпълнят свое изискуемо задължение, дължат неустойка за забава в размер 0,1% от стойността на имота за всеки дене забава, но не повече от 10% от стойността на имота, а ако забавата продължи повече от 7 дни, купувачът има право да развали договора с едностранно писмено волеизявление, като получи платени задатък в двоен размер; в чл.3.2. е уговорено, че ако по време на действие на предварителния договор купувачът установи, че имотът е предмет на иски, изпълнителни или обезпечителни производства или че е обект на наложена възбрана, като тези обстоятелства са били налице при сключване на настоящия договор, същият има право да развали договора с едностранно писмено волеизявление и в този случай продавачите връщат платения задатък в двоен размер.

От приобщеното към настоящото гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, 12 състав, образувано на 11.10.2021 г. се установява, че е образувано по искова молба на С. В. П.

срещу В. Д. И. за осъждане на ответника да върне на ищеца заем в размер на 5 000 лв., частичен иск от 12 000 лв. на осн. чл.240 ЗЗД. В исковата молба се съдържа искане за налагане на обезпечителна мярка „възбрана“ върху имота находящ се в ***.

С определение 6166/11.10.2021 г. по гр.д. 14671/021 г. е допуснато исканото обезпечение чрез налагане на възбрана върху апартамента при условие, че бъде внесена гаранция от 500 лв. След внасяне на гаранцията е издадена обезпечителна заповед.

От В. И. на 22.10.2021 г. е поискана замяна на обезпечителната мярка.

С определение от 25.10.2021 г. е допусната замяна на обезпечителната мярка като възбраната е отменена и определена нова мярка – залог в пари в размер на 5000 лв. Това определение е получено от С. П. на 18.11.2021 г. и срещу него е подадена частна жалба.

На 09.11.2021 г. е подписан анекс към предварителния договор за продажба на имота, в който е постигната уговорка цената на имота да бъде 65 000 евро, а срок за сключване на окончателен договор да е 23.12.2021 г.

С определение 4506/20.12.2021 г. по в.ч.гр.д. 2979/2021 г. е потвърдено опеределението 6166/11.10.2021 г. за допускане на обезпечението на предявения от П. срещу И. иск по чл.240 ЗЗД. Това определение не е обжалвано и е влязло в сила на 15.01.2022 г.

С Анекс от 23.12.2021 г. срокът за сключване на окончателен договор е продължен до 31.01.2022 г.

С определение 273/21.01.2021 г. по в.гр.д. 113/2022 г. по описа на ВОС е потвърдено определението от 25.10.2021 г. за замяна на осн. чл.398, ал.2 ГПК на допуснатото обезпечение, като е отменена наложената възбрана и вместо нея е определен „залог в пари“, учреден в полза на С. П., внесени на 22.10.2021 г.

С анекс 3 от 28.01.2022 г. срокът за сключване на окончателен договор е продължен до 20.02.2022 г.

Видно от представения договор за покупко-продажба, обективиран в нотариален акт *** имотът е продаден от ищите на трето лице на 07.02.2022 г. за сумата от 65 000 евро.

По исковата молба по гр.д. 14671/2021 г. е подаден отговор на 19.11.2021 г. На 07.03.2022 г. делото е насрочено за разглеждане в отрито съдебно заседание, проведено на 03.05.2022 г. С решение 2173/04.07.2022 г. е отхвърлен предявения от С. П. срещу В. И. иск за връщане на заемна сума от 5 000 лв., като част от общо задължение от 12 000 лв.

В проведеното по делото открито съдебно заседание е разпитан един свидетел по искане на ищите – Марина Тодорова – консултант недвижими имот в „Имотека“ АД, представлява купувача при осъществяване продажбата на имота на ул. ****, която разказва, че към момента на сключване на сделката имотът бил чист от тежести, даже малко преди да се разбере за възбраната е бил одобрен за банково кредитиране. Сочил, че за наложената възбрана са разбрали малко преди сделката да се финализира, което е наложило сключването на анекс Сочил че купувачката много се е двоумяла за удължаване срок за сключване на окончателния договор, тъй като не е знаела колко време ще е необходимо за вдигане на възбраната и тогава продавачите предложили да намалят цената с 2 500 евро, за да може тя да изчака, с което намаление тя се съгласила Свидетелят сочи, че е повлиял на купувача в посока да се съгласи с намалението, като обстоятелството, че докато се водили преговорите цените на имотите започнали да се увеличават и офертите започнали да се изчерпват от пазара. Разказва, че цената от 65 000 евро е включвала обзавеждането на имота. Сочил, че ако не бил продължен срока на договора, продавачите трябвало да върнат дадения им задатък в двоен размер, поради което счита, че цената от 65 000 евро е била изгодна за тях към този момент.

От правна страна:

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 45 ЗЗД

За доказване основателността на исковете, в тежест на ищите да докажат при условията на пълно и главно доказване следното че ответникът е подал искова по която е образувано гр. д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, с единствената цел да бъде наложена възбрана върху посочения по-горе недвижим имот, за да се възпрепятства продажната сделка за имота, същевременно знаейки, че предявения от него иск е неоснователен / т.е. няма вземане от ответника/, поради което е злоупотребил с процесуалните си права / т.е. е действал недобросъвестно/; претърпените вреди в размер на 1250 евро за всеки; както и причинна връзка между извършените от ответника действия и твърдените вреди. Вината по смисъла на гражданското право се предполага до доказване на противното.

В тежест на ответника е разпределено в условията на обратно доказване да докаже, че няма вина за настъпване на твърдените от ищите вреди.

От събраните доказателства се установява, че ответницата е сезирала Районен съд – Варна с искова молба с претенция за връщане на заемна сума, както и че този иск е отхвърлен като недоказан с влязло в сила решение; че паралелно с исковото производство е протекло обезпечително такова, с което в нейна полза е наложена възбрана върху собствения на ищите имот, който те междувременно са искали да продадат, с оглед на което са сключили предварителен договор, като част от уговорките в който са посочили, че върху имота няма тежести вкл. възбрани; че обезпечителна мярка възбрана е наложена върху имота в периода след сключване на предварителния договор и докато тече срока за сключване на окончателен договор; че ищецът И. чрез залог в пари е постигнал замяна на обезпечителна мярка; че са проведени въззивни производства по обжалване, както на определението с което е допуснато обезпечение, така и на определението за замяна на обезпечителната мярка; че докато с влязло в сила определение се стабилизира замяната на обезпечителната мярка, уговорената продажна цена за апартамента е намалена по предложение на продавачите, прието от купувача със сумата от 2500 евро, като последната представлява претенцията в настоящото производство, тъй като ищите са пропуснали да се обогатят с нея.

Съдът намира, че за да е налице първият елемент от описания по-горе фактически състав на неправомерното увреждане, в настоящото производство ищите следва да докажат, че ответникът е злоупотребил с право, като е инициирал съдебното исково производство, като единствената цел която е преследвал е проваляне на сделката за продажба на имота, чрез налагането на възбрана върху него, знаейки, че искът му е неоснователен, за което не са събрани доказателства.

Съгласно чл. 45 от Конституцията на Република България гражданите имат право на жалби, предложения и петиции до държавните органи. Упражняването на това право поначало е правомерно, което обаче не изключва възможността за злоупотреба с право. Злоупотребата с право е противоправна, тя налице, когато правото се упражнява недобросъвестно - за да бъдат увредени права и законни интереси на други (чл. 57, ал. 2 от Конституцията), но също и в противоречие с интересите на обществото (чл. 8, ал. 2 ЗЗД). Отговорността за вреди от злоупотреба с право по правното си естество е деликтна и противоправността се изразява в недобросъвестното упражняване на законно признато право, като доказването на недобросъвестността е в тежест на пострадалия. И при злоупотребата с право вината на дееца се предполага до доказване на противното, но вината в гражданското право не е субективното отношение на дееца към деянието /както в наказателното право/, а неполагане на дължимата /от добрия стопанин или добрия търговец/ грижа.

Противоправност е налице, когато жалбата не е отправена с цел обстоятелствата да бъдат проверени и да бъдат взети необходимите мерки, а когато жалбоподателят знае, че обстоятелствата са неверни и подава жалбата, за да навреди другиму или за да накърни друг обществен интерес. Противоправност при подаването на жалба ще е налице, когато жалбоподателят е знаел, че твърдените от него факти са неверни, но въпреки това ги е заявил с единствена цел да увреди лицето, на което са приписани. Не е противоправно подаването на жалба, когато деецът е положил дължимата грижа, за да се убеди във верността на изнесената от него информация и е действал със съзнанието, че чрез сезирането на компетентните органи търси защита на свои или в определени от закона чужди субективни права и интереси, дори посочените от него факти да се окажат неверни / така Решение № 758/ 11.02.2011 г. по гр. д. № 1243/2009 г. на ВКС, IV ГО, Решение по гр.д. № 1734/ 2014 г. на ВКС, III ГО и Определение № 333/ 2016 г. по гр. д. № 322/2016 г. на ВКС, III ГО./

Няма злоупотреба с право, ако страната подава молба/ жалба със съзнанието, че защитава съществуващо свое субективно право. Без значение е дали предприетата защита е адекватна, съществува или не в действителност твърдяното субективно право, евентуално нейната грешка при преценка на правото дали е извинителна или неизвинителна.

От събраните по делото доказателства съдът намира, че не може да се направи извод, че претенцията предявена по гр.д. 14671/2021 г. е предявена при знание, че изложените в нея обстоятелства са неверни. Ищите мотивират, че притивоправното поведение на ответника

се извлича от обстоятелствата, че исковата молба е подадена без да е подкрепена от писмени доказателства, а с оглед твърдения размер на заема, свидетелски показания са недопустими при приложение на чл.164 ГПК; от обстоятелството, че дълго време процесуалния представител на П. в производството по чл.240 ГПК не е получавал съобщението за определението за замяна на обезпечителната мярка, а след получаването му – го е обжалвал; че искът е отхвърлен, а решението на ВРС не е обжалвано.

Настоящият състав намира, че недобросъвестността на П. като ищец по гр.д. 14671/2021 г. не може да се извлече от факта, че искът не е бил подкрепен от писмени доказателства, както и от факта, че е отхвърлен, тъй като тези обстоятелства не са във връзка със съзнанието й като ищец. Дали ищецът ще проведе успешно процеса на доказване не е във връзка с неговото съзнание за наличие на вземане. Първият е подчинен на строги процесуални правила и не винаги е във връзка с реалното фактическо положение. Именно затова липсата на добросъвестност произтича от съзнанието на ищеца, като следва да се установи целта за увреждане, т.е. че са изложени неверни твърдения, за да се уреди насрещната страна. В производството по гр.д. 14671/2021 г., както и в настоящото производство не са ангажирани доказателства за верността на изложените в исковата молба по чл.240 ЗЗД обстоятелства и не е установено, че те са неверни.

Само поради липсата на доказателства за злоупотреба с право от страна на ответницата в настоящото производство, в качеството и на ищец по гр.д. 14671/2021 г., предявените искове по чл.45 ЗЗД следва да се отхвърлят.

На следващо място, съдът намира за необходимо да посочи, че намира за недоказана още една от предпоставките за уважаване на иска, а именно причинно-следствената връзка между твърдяното противоправно деяние и търпените от ищите вреди под формата на пропуснати ползи в размер на 1250 евро за всеки ищец.

По делото се установява, че в сключен анекс от 09.11.2021 г. за намаляване на продажната цена на апартамента от 67 500 евро на 65 000 евро, която разлика представлява претенцията в настоящото производство. Моментът на подписване на този анекс при съотношение с хода на обезпечителното производство във връзка с иска на П. срещу И. по чл.240 ЗЗД се явява в периода след допускане на замяната на обезпечителната мярка „възбрана“ с обезпечителната мярка „залог в пари“ с определение от ВРС, което обаче към 09.11.2021 г. не е влязло в сила, т.е. към дата на която е следвало да се сключи окончателния договор за продажба на имота, същият е бил обременен с вписаната възбрана. Последното обстоятелство обаче съдът намира, че не е в непосредствена връзка с намалената цена, тъй като намалението е предложено от самите продавачи. В действителност за купувача е съществувала възможността да поиска разваляне на предварителния договор, поради неизпълнение на задължението на продавачите да сключат окончателен договор в определения срок, в който случай ищите биха търпели вреди в размера на задатъка / тъй като трябва да го върнат в двоен размер/. В конкретния случай обаче те са търпели вреди, тъй като по своя инициатива са предложили по-ниска цена, като сами са преценили размера, с който да намалят продажната цена. Крайната цена от 65 000 евро е в резултат от постигнатото от страните по договора за покупко-продажба съгласие за неговите съществени клаузи, т.е. вредата е опосредена от нов факт – постигането на договорка между страните по сделката, в резултат от свободната воля на договоряне, а не произтича пряко и непосредствено единствено от наложената възбрана.

Обезвреждат се вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Пряката вреда е директно въздействие върху правната сфера на увредения и означава, че увреденият не би претърпял вредите, ако не бе незаконосъобразното действие или бездействие на делинквентът, тъй като преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. При наведените от ищите твърдения нормална последица от поведението на ответника по злоупотреба с правото му да иска обезпечение чрез мярка „възбрана“ би била невъзможността на ищите са спазят задължението да продадат имота, чист от тежести и да понесат вреди под формата на обедняване с размера на задатъка, който следва да върнат в двоен размер. В конкретния случай обаче, те са осъществили преценка за намаляване на продажната цена с определена от тях сума, като договарянето в този смисъл е в резултат и на тяхната воля в ситуация, в която се налага да се търси продължаване на срока на договора, но не и единствено от наложената възбрана

върху имота.

При изложеното, предявените иски в настоящото производство следва да се отхвърлят.

По разноските:

С оглед изхода на спора, право на разноси има ответникът.

Ответникът е доказал заплащане на разноси – 700 лв. за адвокатско възнаграждение с разписка, представена към отговора на исковата молба, депозиран в съда на 21.10.2022 г., поради което съдът приема, че хонорарът е уговорен и платен най-късно именно на 21.10.2022 г. Към последно посочената дата все още са действали правилата на Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения от изменението от 31.07.2020 г, бр. 68 на ДВ. Независимо, че междувременно е приета нова Наредба, респ. изменен е размера на минимално дължимото възнаграждение при интерес до 10 000 лв., като същото е променено на 400 лв. плюс 10 % за горницата над 1000 лв.. Релевантния момент за определяне кои са приложимите правила е този, в който страните са постигнали договорка и в конкретния случай сумата е платена, а не датата на приключване на съдебното дирене или постановяване на съдебното решение. Наредбата, в новата си редакция, е обнародвана на 04.11.2022 г, бр. 88 на ДВ. Доколкото не е предвидено друго, същата влиза в сила три дни след обнародването, като в случая тази дата се явява 08.11.2022 г. – след заплащане на възнаграждението. Във връзка с възражението на ищите по чл.75, ал.5 ГПК и тъй като спора не се характеризира с правна или фактическа сложност, която обуслови необходимост от определяне на по-високо възнаграждение следва да се определи минимално такова, с оглед цената на исковите и действащата Наредба към датата на плащането / левовата равностойност по фиксирания курс на БНБ – 1 лев за 1,95583 евро/ - 572.27 лева.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от В. Д. И., ЕГН: *****, адрес: *** и Р. Й. В., ЕГН: *****, адрес: гр. *** срещу С. В. П., ЕГН: *****, адрес: **** иски за осъждане на ответника да заплати на всеки от ищите по 1250,00 евро / общо 2500 евро/ - представляващи обезщетение за вреда под формата на пропуснатата полза в размер на неполучена от ищите сума, с която е намалена с анекс от 09.11.2021 г. договорената по предварителен договор за покупко-продажба от 21.09.2021 г. сключен между тях/ищите/ и трето лице, цена на недвижим имот находящ се в ***, което намаление се е наложило, поради наложената върху имота възбрана вследствие на злоупотреба с процесуално право от страна на ответника да инициира образуването на гр.д. 14671/2021 г. по описа на ВРС, 14 състав и отправяне на искане по чл.389 ГПК за налагане на възбрана върху посочения недвижим имот.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК В. Д. И., ЕГН: *****, адрес: *** и Р. Й. В., ЕГН: *****, адрес: гр. *** да заплатят на С. В. П., ЕГН: *****, адрес: **** сумата от **572,27 лв.** – разноси за адвокатско възнаграждение в исковото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Варна в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____